

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 24.7.2007
COM(2007) 456 τελικό

2005/0211 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 251 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

σχετικά με την

Κοινή θέση του Συμβουλίου για την έγκριση εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οδηγίας για τη δημιουργία πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 251 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

σχετικά με την

Κοινή θέση του Συμβουλίου για την έγκριση εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οδηγίας για τη δημιουργία πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)

(Κείμενο που ενδιαφέρει τον ΕΟΧ)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο ΕΚ και το Συμβούλιο 24.10.2005
(έγγραφο COM(2005)505 τελικό – 2005/0211/COD):

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και 20.04.2006
Κοινωνικής Επιτροπής:

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών: 26.04.2006

Ημερομηνία γνωμοδότησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πρώτη 14.11.2006
ανάγνωση:

Ημερομηνία έκδοσης της κοινής θέσης: 23.07.2007

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το θαλάσσιο περιβάλλον της Ευρώπης αντιμετωπίζει ολοένα μεγαλύτερες και σοβαρότερες απειλές. Η θαλάσσια βιοποικιλότητα στην Ευρώπη μειώνεται και εξακολουθεί να αλλοιώνεται. Πολλά θαλάσσια ενδιαίτηματα καταστρέφονται, υποβαθμίζονται και διαταράσσονται. Μεταξύ των επιπλέον δυσκολιών συγκαταλέγονται οι θεσμικοί φραγμοί που παρεμποδίζουν τη βελτίωση της προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος στην Ευρώπη καθώς και σοβαρά κενά στους τομείς της πληροφόρησης και των γνώσεων.

Η παρατηρούμενη υποβάθμιση του θαλασσίου περιβάλλοντος και η αντίστοιχη απώλεια οικολογικού κεφαλαίου θέτει σε κίνδυνο την παραγωγή πλούτου και τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης από τους ωκεανούς και τις θάλασσες της Ευρώπης. Εάν το φαινόμενο αυτό δεν αντιμετωπιστεί, θα έχει ως αποτέλεσμα να υπονομευθεί η δυνατότητα όλων των θαλάσσιων και ναυτιλιακών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη να συμβάλλουν ουσιαστικά στο θεματολόγιο της Λισαβόνας.

Στόχος της προτεινόμενης οδηγίας πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική είναι να αποκατασταθεί η οικολογική υγεία των ωκεανών και των θαλασσών της Ευρώπης επιτυγχάνοντας και διατηρώντας την «καλή περιβαλλοντική τους κατάσταση» ως το 2021. Δεδομένων των διαφορών όσον αφορά τις συνθήκες και τα προβλήματα του θαλασσίου περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την πρόταση καθιερώνονται συγκεκριμένες θαλάσσιες ευρωπαϊκές περιφέρειες βάσει γεωγραφικών και περιβαλλοντικών κριτηρίων.

Δεν προβλέπεται η λήψη διαχειριστικών μέτρων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την οδηγία θα εξασφαλισθεί ένα ολοκληρωμένο πολιτικό πλαίσιο στο οποίο λαμβάνονται υπόψη όλες οι πιέσεις και οι επιπτώσεις ενώ παράλληλα καθορίζονται σαφείς και επιχειρησιακές δράσεις με στόχο την αποτελεσματικότερη προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος. Η οδηγία πρέπει να μεταφραστεί σε επιχειρησιακά μέτρα και να εφαρμοστεί σε επίπεδο θαλάσσιων περιφερειών.

Αρχικά οι στρατηγικές θα βασιστούν σε αξιολογήσεις της κατάστασης του περιβάλλοντος με στόχο να εξασφαλιστεί η ενημερωμένη διαμόρφωση των πολιτικών βάσει των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών γνώσεων. Σε δεύτερο στάδιο, κάθε κράτος μέλος, σε στενή συνεργασία με τα υπόλοιπα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες της θαλάσσιας περιοχής, θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει θαλάσσιες στρατηγικές για τα θαλάσσια ύδατά του με στόχο την επίτευξη της «καλής περιβαλλοντικής τους κατάστασης». Κατά την ανάπτυξη των θαλάσσιων στρατηγικών, τα κράτη μέλη θα ενθαρρυνθούν να αναπτύξουν δραστηριότητες στο πλαίσιο των ήδη υφιστάμενων συμβάσεων για τις περιφερειακές θάλασσες – OSPAR για το Βορειοανατολικό Ατλαντικό, HELCOM για τη Βαλτική Θάλασσα, σύμβαση της Βαρκελώνης για τη Μεσόγειο θάλασσα και σύμβαση της Βουδαπέστης για τον Εύξεινο πόντο.

Η προτεινόμενη οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική καλύπτεται από το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον που εγκρίθηκε το 2002. Η οδηγία πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί στο ευρύτερο πλαίσιο της ανάπτυξης της νέας θαλάσσιας πολιτικής για την Ευρωπαϊκή Ένωση που ανακοινώθηκε με την Πράσινη Βίβλο «Προς μία θαλάσσια πολιτική για την Ένωση: ένα ευρωπαϊκό όραμα για τους ωκεανούς και τις θάλασσες» που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 7 Ιουνίου 2006¹. Η προτεινόμενη οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική θα αποτελέσει τον περιβαλλοντικό πυλώνα της μελλοντικής θαλάσσιας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ

3.1 Γενικά σχόλια

Η Επιτροπή αποδέχεται πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής **52** από τις **87** τροπολογίες που ψήφισε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά την πρώτη ανάγνωση. **37** από τις ως άνω **52** τροπολογίες ενσωματώνονται στην κοινή θέση.

Η Επιτροπή αποδέχθηκε τις τροπολογίες που είχαν ως αποτέλεσμα να αναγνωρισθεί η σημασία της προσέγγισης με βάση τα οικοσυστήματα όσον αφορά τη διαχείριση του θαλασσίου περιβάλλοντος στην Ευρώπη, η κοινή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και εφαρμογή θαλάσσιων στρατηγικών σε περιφερειακό επίπεδο και η ανάγκη για προηγμένη περιβαλλοντική

---

¹ COM(2006)275 τελικό.

ολοκλήρωση. Η Επιτροπή επίσης αποδέχθηκε τις τροπολογίες που είχαν ως αποτέλεσμα την διευκρίνιση του κειμένου, ιδίως σε ό,τι αφορά τους ορισμούς, τις σχέσεις με τις αντίστοιχες οδηγίες (παραδείγματος χάρι οδηγία πλαίσιο για το νερό, οδηγία για τα πτηνά, οδηγία για τα οικολογικά ενδιαιτήματα), τη γεωγραφική κάλυψη (διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ώστε να καλύπτει και τον Εύξεινο πόντο), τις αναφορές σε αντίστοιχες περιφερειακές συμφωνίες και τη συμπερίληψη ορισμένων περιγραφικών παραμέτρων της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης».

Η Επιτροπή απέρριψε τις τροπολογίες που θα μπορούσαν να συντομεύσουν το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή, δεδομένου ότι αυτό δεν θα ήταν ρεαλιστικό. Η Επιτροπή απέρριψε επίσης τις τροπολογίες βάσει των οποίων καθιερωνόταν ο υποχρεωτικός χαρακτηρισμός των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών στην οδηγία. Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μέσα για την επίτευξη της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης» και όχι ως στόχος αυτές καθ' εαυτές με αποτέλεσμα να επιβάλλεται ο χαρακτηρισμός τους να παραμείνει προαιρετικός. Όσον αφορά το σημαντικό θέμα της καθιέρωσης περιγραφικών παραμέτρων για την «καλή περιβαλλοντική κατάσταση», η Επιτροπή θα μπορούσε να αποδεχθεί ορισμένες από τις προτάσεις του Κοινοβουλίου, αλλά εξακολουθεί να προτιμά σαφώς τις περιγραφικές παραμέτρους που εστιάζονται σε στοιχεία ποιότητας του περιβάλλοντος αντί να βασίζονται σε συγκεκριμένες πιέσεις. Εάν υιοθετηθεί αποκλειστικά και μόνο μια προσέγγιση που να βασίζεται στις ασκούμενες πιέσεις, θα παραμεληθεί αναπόφευκτα η εξέταση πιθανών κινδύνων και απειλών και έτσι δεν θα καταστεί δυνατό για την Ευρωπαϊκή Ένωση να απομακρυνθεί από μια κατακερματισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση του θαλασσιού περιβάλλοντος. Τέλος η Επιτροπή απέρριψε τις τροπολογίες που προέβλεπαν τη χορήγηση *ad hoc* οικονομικής ενίσχυσης για την εφαρμογή της προτεινόμενης οδηγίας για το θαλάσσιο περιβάλλον ή βάσει των οποίων αναγνωριζόταν ειδικό καθεστώς για ορισμένες περιφέρειες.

3.2 Λεπτομερή σχόλια

3.2.1 Κοινοβουλευτικές τροπολογίες που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή και ενσωματώθηκαν πλήρως ή εν μέρει στην κοινή θέση

Οι εξής τροπολογίες ενσωματώθηκαν πλήρως στην κοινή θέση: **1, 3, 6, 7, 8, 12, 15, 16, 18, 22, 23** (αιτιολογικές σκέψεις), **25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 56, 60, 63, 70, 75, 77** και **84** (άρθρα).

Η τροπολογία **1** αφορά τη διεύρυνση του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ώστε να καλύπτει ιδίως τον Εύξεινο πόντο. Η εν λόγω τροπολογία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο εκτός από τα σημεία που αφορούσαν την αναφορά στον Αρκτικό ωκεανό. Η τροπολογία **3**, η οποία τονίζει τις απαιτήσεις από τους ωκεανούς και τις θάλασσες, η τροπολογία **6**, βάσει της οποίας τονίζεται η σημασία των οικοσυστημάτων και η τροπολογία **7**, που αναφέρεται σε βιολογικούς και περιβαλλοντικούς στόχους, εγκρίθηκαν εν μέρει.

Η τροπολογία **8** ενσωματώθηκε εν μέρει στο κείμενο. Η αναφορά στην ολοκλήρωση αναδιατυπώθηκε κατά τρόπο που να τύχει της πλήρους αποδοχής της Επιτροπής.

Η τροπολογία **12** σχετικά με τη σημασία της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες ενσωματώθηκε ως επί το πλείστον (για παράδειγμα σημείο 18), με εξαίρεση την ιδέα της έναρξης νέων συνεργασιών.

Η τροπολογία **15** σχετικά με την αποτελεσματική αξιοποίηση των δαπανών καθώς και για τις ερευνητικές ανάγκες και τις ανάγκες παρακολούθησης, ενσωματώθηκε στο κείμενο.

Η τροπολογία **16** βάσει της οποίας προστίθεται αναφορά στις οικολογικές λειτουργίες, ενσωματώθηκε επίσης ως επί το πλείστον στο κείμενο.

Η τροπολογία **18** σχετικά με τη σημασία της θαλάσσιας έρευνας στο 7ο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας ενσωματώθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της στο κείμενο.

Η τροπολογία **22** βάσει της οποίας υπογραμμίζεται η ανάγκη η κοινή αλιευτική πολιτική να λαμβάνει υπόψη την οδηγία, εγκρίθηκε επίσης.

Η τροπολογία **23**, βάσει της οποίας ενσωματώνονται στο κείμενο αναφορές στην προσέγγιση που βασίζεται στα οικοσυστήματα και στην προληπτική αντιμετώπιση, ενσωματώθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις (5), (7) και (40).

Η τροπολογία **25**, βάσει της οποίας εισάγονται στο κείμενο χρήσιμες αναφορές στην ποιότητα των υδάτων στις χώρες που υποβάλλουν αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στα συνδεδεμένα κράτη, καλύπτεται έμμεσα στο άρθρο 6, το οποίο έχει ως θέμα τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών.

Η τροπολογία **84**, βάσει της οποίας προβλέπεται αναφορά στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές σε νέα αιτιολογική σκέψη, ενσωματώθηκε πλήρως στο κείμενο.

Η τροπολογία **26** όσον αφορά τις ήδη υφιστάμενες υποχρεώσεις, δεσμεύσεις και πρωτοβουλίες σε διεθνές επίπεδο ενσωματώθηκε εν μέρει στο κείμενο με τον ορισμό των «θαλασσιών υδάτων» (άρθρο 3) στην κοινή θέση και με την αναφορά στη σύμβαση του ΟΗΕ για το δίκαιο της θάλασσας.

Η τροπολογία **27** ενσωματώθηκε στους ορισμούς του άρθρου 3. Όπως και στην τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι ορισμοί καλύπτουν τα «θαλάσσια ύδατα», την «περιβαλλοντική κατάσταση», την «καλή περιβαλλοντική κατάσταση» και τη «ρύπανση». Ωστόσο, ενίοτε οι ορισμοί διαφέρουν επί της ουσίας. Ιδίως ο ορισμός των «θαλασσιών υδάτων» που ενσωματώθηκε στο κείμενο της κοινής θέσης περιορίζεται στα ύδατα στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία υπολογίζονται τα χωρικά ύδατα, περιορίζοντας την αλληλοεπικάλυψη με τα ύδατα στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης για την οποία ισχύει η οδηγία πλαίσιο για το νερό, στην κάλυψη των στοιχείων που σχετίζονται με την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος εκτός του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Αντίθετα, ο ορισμός στην τροπολογία **27** περιλαμβάνει τα παλιρροϊκά ύδατα, με αποτέλεσμα ευρεία αλληλοεπικάλυψη με ύδατα του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας πλαισίου για το νερό. Επιπλέον, ο ορισμός της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης» που προβλέπει η κοινή θέση δεν είναι εξίσου λεπτομερής με τον αναφερόμενο στην τροπολογία **27**. Τέλος η τροπολογία **27** περιλαμβάνει ορισμό των «θαλασσιών προστατευόμενων περιοχών» που δεν ενσωματώθηκε στην κοινή θέση και, αντίθετα, η κοινή θέση καθιερώνει ορισμούς που δεν αναφέρονται στην τροπολογία **27** («περιβαλλοντικός στόχος», «ειδική περιοχή», «περιφερειακή συνεργασία» και «περιφερειακή θαλάσσια συνεργασία»).

Η τροπολογία **28** εγκρίνεται με την προσθήκη του Ευξείνου Πόντου στον κατάλογο των θαλασσιών περιφερειών (άρθρο 4).

Η τροπολογία **29**, βάσει της οποίας καθιερώνεται αναφορά στην ανάγκη για συνέπεια προς τις αντίστοιχες διεθνείς συμφωνίες, καλύφθηκε έμμεσα και εν μέρει στην κοινή θέση (παραδείγματος χάρι με την αναφορά στη συνέπεια προς την σύμβαση του ΟΗΕ για το δίκαιο της θάλασσας στο άρθρο 3).

Η τροπολογία **31** μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλήφθηκε στην κοινή θέση, εάν οι συντονισμένες θαλάσσιες στρατηγικές ανά περιφέρεια αντιμετωπισθούν ως συμπλήμα των εθνικών στρατηγικών και όχι ως μια και μοναδική περιφερειακή θαλάσσια στρατηγική. Όντως η μεγαλύτερη έμφαση που αποδίδει στην περιφερειακή συνεργασία η κοινή θέση (άρθρο 6) πρέπει να συμβάλει στην προπαρασκευή άρτια συντονισμένων στρατηγικών σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο. Οι τροπολογίες **33**, **37** και **47**, που επίσης προτείνουν την προπαρασκευή περιφερειακών θαλάσσιων στρατηγικών, εισήχθησαν επίσης στο κείμενο (άρθρο 6) υπό την προϋπόθεση ότι οι περιφερειακές θαλάσσιες στρατηγικές θεωρούνται κι εδώ ως συμπλήματα των εθνικών στρατηγικών που δεν συνεπάγονται συλλογική ευθύνη.

Η τροπολογία **36** ενσωματώθηκε στο κείμενο (άρθρο 5 παράγραφος 3) στο βαθμό που αναγνωρίζεται ένας μηχανισμός ταχείας εφαρμογής. Η σχέση με την καθιερωόμενη υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελήφθη εν μέρει υπόψη, κατά τρόπο αποδεκτό από την Επιτροπή – στο άρθρο 5 με αναφορά σε πρόσκληση ανάληψης υποστηρικτικής δράσης εκ μέρους της Επιτροπής.

Η τροπολογία **39** για τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές ενσωματώθηκε στο άρθρο 13 παράγραφος 4 της κοινής θέσης, εξαιρούμενου του υποχρεωτικού χαρακτηρισμού των εν λόγω περιοχών όπως προέβλεπε το Κοινοβούλιο, που δεν κρίθηκε αποδεκτός από την Επιτροπή.

Η τροπολογία **41** σχετικά με την περιφερειακή συνεργασία καλύπτεται στο άρθρο 6 της κοινής θέσης. Το ίδιο ισχύει για τις τροπολογίες **42** και **43** – εκτός από την αναφορά στη συνεργασία με τρίτες χώρες όσον αφορά σκάφη που υπό την σημαία τους αναπτύσσουν δραστηριότητες σε θαλάσσιες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η τροπολογία **48** προτείνει την καθιέρωση αναφοράς στις λειτουργίες οικοσυστήματος στο άρθρο 8. Αυτό το ενδεχόμενο καλύφθηκε από την κοινή θέση μολονότι αντίστοιχη αναφορά υπάρχει στο άρθρο 3 παράγραφος 4 (ορισμός της «περιβαλλοντικής κατάστασης»).

Η τροπολογία **49** η οποία αναφέρεται κυρίως στην ανάγκη να λαμβάνονται δεόντως υπόψη αντίστοιχες ήδη υφιστάμενες αξιολογήσεις κατά την εκπόνηση της αρχικής αξιολόγησης που προβλέπει το άρθρο 8, ενσωματώθηκε στην κοινή θέση συμπεριλαμβάνοντας παραπομπή σε άλλες αντίστοιχες αξιολογήσεις όπως οι πραγματοποιούμενες από κοινού στο πλαίσιο των συμβάσεων για τις «περιφερειακές θάλασσες» στο άρθρο 8 παράγραφος 2.

Η τροπολογία **51**, βάσει της οποίας καθιερώνονται ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά το συντονισμό και τη συνέπεια των αξιολογήσεων ενσωματώθηκε έμμεσα στο κείμενο με την προαναφερθείσα προσθήκη στο άρθρο 8 παράγραφος 2 καθώς και με την εντονότερη διατύπωση των διατάξεων της κοινής θέσης σχετικά με την περιφερειακή συνεργασία.

Η τροπολογία **53** ελήφθη εν μέρει υπόψη στην κοινή θέση. Μολονότι η προσαρμογή της διατύπωσης που πρότεινε το Κοινοβούλιο δεν ελήφθη υπόψη, αμφότερα τα θεσμικά όργανα συμφώνησαν ότι ήταν αναγκαίο να περιληφθεί αναφορά σε ένα νέο παράρτημα (παράρτημα I) όσον αφορά τις γενικές παραμέτρους περιγραφής της ποιότητας. Πρέπει να σημειωθεί,

ωστόσο, ότι υπάρχουν σοβαρές διαφορές μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως προς το περιεχόμενο των ως άνω παραρτημάτων.

Η τροπολογία **56**, η οποία αναφέρεται βασικά στην ενσωμάτωση αναφορών στις οδηγίες για τα πτηνά και τα οικολογικά ενδιαφέροντα (αντιστοίχως 79/409/EK και 92/43/EK) στο άρθρο 11 (προγράμματα παρακολούθησης), καλύφθηκε εν μέρει δεδομένου ότι η κοινή θέση περιέχει πλέον αναφορές και στις δύο οδηγίες στο άρθρο 13 (προγράμματα μέτρων). Επιπλέον αναφορά στην παγκόσμια παρακολούθηση του περιβάλλοντος και της ασφάλειας (GMES) στην τροπολογία **56** δεν ελήφθη υπόψη. Μολονότι δεν εγκρίθηκαν επισήμως οι αναφορές στις επί μέρους οδηγίες για το νερό (91/271/ΕΟΚ, 2006/7/ΕΚ) που προέβλεπαν οι τροπολογίες **50** και **63**, η κοινή θέση περιλαμβάνει αναφορές στις «άλλες σχετικές αξιολογήσεις» στο άρθρο 8 παράγραφος 2 και στα «αντίστοιχα μέτρα που απαιτούνται βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας» στο άρθρο 13 παράγραφος 2, καλύπτοντας ως εκ τούτου έμμεσα τα ως άνω σημεία.

Η τροπολογία **60** καλύπτεται έμμεσα και εν μέρει. Όντως, η κοινή θέση περιλαμβάνει αναφορά στην προσέγγιση που βασίζεται στα οικοσυστήματα (άρθρο 1). Στις αιτιολογικές σκέψεις περιέχεται αναφορά στην προληπτική αρχή. Η ανάληψη προληπτικής δράσης, η εφαρμογή της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει ή οι διασυννοριακές επιπτώσεις δεν καλύπτονται ρητά.

Η τροπολογία **70** βάσει της οποίας η Επιτροπή έχει την υποχρέωση μετά από την εφαρμογή να εκπονεί ανά τετραετία έκθεση σχετικά με ενδεχόμενες διενέξεις, ενσωματώθηκε μόνο εν μέρει και έμμεσα στην κοινή θέση (άρθρο 20) η οποία προβλέπει στο εδάφιο (ζ) «σύνοψη της συμβολής των άλλων σχετικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας».

Οι τροπολογίες **75** και **77** βάσει των οποίων το κείμενο ευθυγραμμίζεται προς την απόφαση 2006/512/EK για την επιτροπολογία ελήφθησαν δεόντως υπόψη (άρθρα 22 και 23).

3.2.2 Κοινοβουλευτικές τροπολογίες που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή δίχως εντούτοις να ενσωματωθούν στην κοινή θέση

Όσον αφορά τις **αιτιολογικές σκέψεις**, δεν ελήφθη υπόψη η τροπολογία **2** η οποία ανέφερε το γεγονός ότι η ΕΕ είναι μια χερσόνησος. Δεν εγκρίθηκε επίσης η τροπολογία **9** σχετικά με την περιφερειακή συνεργασία.

Η τροπολογία **46**, με την οποία οι αρμόδιες αρχές χαρακτηρίζονταν (ως «εθνικές»), δεν ενσωματώθηκε στο κείμενο.

Οι τροπολογίες **52** και **58** όσον αφορά την πρόσβαση στα δεδομένα και τη διαθεσιμότητά τους δεν ελήφθησαν υπόψη στην κοινή θέση μολονότι το άρθρο 8 παράγραφος 2 αναφέρεται σε άλλες σχετικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συμβάσεων για τις περιφερειακές θάλασσες. Ωστόσο, η αναφορά στην υποχρέωση διαβίβασης των αξιολογήσεων και των προγραμμάτων παρακολούθησης στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος δεν ελήφθη υπόψη. Τέλος η επιφύλαξη της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη αναφοράς στην οδηγία INSPIRE στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου αντιμετωπίστηκε στο άρθρο 19 παράγραφος 3 της κοινής θέσης.

Η τροπολογία **55** δεν ελήφθη υπόψη. Στο κείμενο δεν συμπεριλήφθηκε ούτε η αναφορά στην ανάγκη να λαμβάνονται δεόντως υπόψη στοιχεία διασυννοριακής σημασίας κατά την

διαμόρφωση των περιβαλλοντικών στόχων, που είχε γίνει δεκτή από την Επιτροπή, ούτε το υπόλοιπο μέρος της τροπολογίας που αφορούσε το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, που δεν υποστηριζόταν από την Επιτροπή.

Η τροπολογία **57**, που αφορούσε την καθιέρωση απαίτησης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με στόχο να εξασφαλιστεί η συνέπεια των χρησιμοποιούμενων μεθόδων παρακολούθησης, δεν ελήφθη υπόψη στην κοινή θέση.

Η τροπολογία **66** δεν ελήφθη ως επί το πλείστον υπόψη, μολονότι αμφότερα τα θεσμικά όργανα συμφώνησαν να αλλάξει ο τίτλος του άρθρου 14 «εξαιρέσεις». Η κοινή θέση δεν περιλαμβάνει αναφορά στην αλλαγή του κλίματος που θα μπορούσε να υποστηριχθεί από την Επιτροπή. Επιπλέον, δεν ελήφθησαν υπόψη τα στοιχεία των τροπολογιών του Κοινοβουλίου που δεν μπορούσε να δεχθεί η Επιτροπή λόγω του γεωγραφικού εστιασμού τους. Ωστόσο, η πρόταση του Κοινοβουλίου να καθιερωθεί υποχρέωση της Επιτροπής να απαντά στα κράτη μέλη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η λήψη μέτρων εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Κοινότητας, ελήφθη εν πολλοίς υπόψη στην κοινή θέση αλλά σε άλλο άρθρο (άρθρο 15).

Οι τροπολογίες **67** και **68**, όσον αφορά τη θέσπιση διαδικασιών διαβούλευσης με τους άμεσα ενδιαφερομένους, δεν ελήφθησαν υπόψη.

Η τροπολογία **73**, βάσει της οποίας διευκρινίζονταν οι στόχοι της επανεξέτασης της οδηγίας, δεν περιλήφθηκε στην κοινή θέση.

Οι τροπολογίες **80, 81, 82, 91** και **92** όσον αφορά τις παραμέτρους περιγραφής της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης προέβλεπαν κατά πολύ αναλυτικότερο κατάλογο περιγραφικών παραμέτρων από τον αντίστοιχο κατάλογο που καθιερώνει η κοινή θέση (21 στοιχεία έναντι 11). Η κύρια διαφορά αφορά την προσθήκη εκ μέρους του Κοινοβουλίου περίπου εννέα περιγραφικών παραμέτρων για το χαρακτηρισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης ως προς τις πιέσεις που ασκούν συγκεκριμένες ανθρώπινες δραστηριότητες (όπως οι υπεράκτιες βιομηχανικές εγκαταστάσεις (στοιχεία I, ια), η ναυτιλία (στοιχεία ιβ και ιδ), άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες (στοιχεία ιε έως ιθ)). Η κοινή θέση αντανάκλα, αλλά συνοπτικότερα, σειρά άλλων περιγραφικών παραμέτρων βάσει της επικρατούσας κατάστασης ή των επιπτώσεων.

3.2.3 Κοινοβουλευτικές τροπολογίες που απορρίφθηκαν από την Επιτροπή αλλά ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση

Η τροπολογία **38** που χαρακτήριζε τη Βαλτική ως πιλοτική θάλασσα δεν ελήφθη υπόψη αλλά η κοινή θέση αναγνώρισε (άρθρο 5 παράγραφος 3), τη δυνατότητα να χαρακτηρίζονται «πιλοτικά έργα» στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας.

Οι τροπολογίες **62** και **64** βάσει των οποίων επιβαλλόταν η υποχρέωση να χαρακτηρίζονται θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές (ΘΠΠ) δεν ενσωματώθηκαν πλήρως στην κοινή θέση. Ωστόσο, ελήφθη εν μέρει υπόψη με την προσθήκη δύο εδαφίων για τη συμπερίληψη των ΘΠΠ στα προγράμματα μέτρων που θα πρέπει να διαμορφωθούν (άρθρο 13 παράγραφος 4). Επιβάλλεται να σημειωθεί ότι η κοινή θέση έχει διατυπωθεί κατά τρόπο που να μην καθιστά υποχρεωτικό τον χαρακτηρισμό ΘΠΠ.

3.2.4 Κοινοβουλευτικές τροπολογίες που απορρίφθηκαν από την Επιτροπή και δεν ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση

Στις αιτιολογικές σκέψεις, η τροπολογία 4 που ξεχώρισε την Βαλτική θάλασσα απορρίφθηκε. Η τροπολογία 5 σχετικά με τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους δεν εγκρίθηκε. Η τροπολογία 10 βάσει της οποίας επιδιώκεται ο συντονισμός μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών όσον αφορά τα κράτη υπό τη σημαία των οποίων αλιευτικά σκάφη αναπτύσσουν δραστηριότητες στα θαλάσσια ύδατα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απορρίφθηκε. Η τροπολογία 11 σχετικά με τη σκοπιμότητα του δικτύου Natura 2000 απορρίφθηκε επίσης. Οι τροπολογίες 13 και 17, βάσει των οποίων αποδίδεται προτεραιότητα στην έρευνα για ορισμένες περιοχές, δεν εγκρίθηκαν.

Οι τροπολογίες 14 και 88, βάσει των οποίων απαιτείται η δημιουργία ειδικών δομών σε επίπεδο κρατών μελών για την οργάνωση της διατομεακής συνεργασίας, απορρίφθηκαν.

Οι τροπολογίες 19 και 74, σχετικά με την χρηματοοικονομική υποστήριξη εκ μέρους της Κοινότητας για την εφαρμογή, επίσης απορρίφθηκαν.

Οι τροπολογίες 20, 34, 35, 69, 79 και 85, για τη συντόμευση όλων των προθεσμιών εφαρμογής δεν ελήφθησαν υπόψη.

Η τροπολογία 21, η οποία ήταν αντίθετη με την συνθήκη όσον αφορά τη διαχείριση των υπό επεξεργασία αλιευμάτων, δεν ελήφθη υπόψη.

Η τροπολογία 30, με την οποία προστίθετο η Κροατία στον κατάλογο των κρατών μελών της Αδριατικής θάλασσας (άρθρο 4), δεν εγκρίθηκε. Όντως το Συμβούλιο προτίμησε να καταργηθεί κάθε αναφορά στα κράτη μέλη στο συγκεκριμένο άρθρο.

Η τροπολογία 32, βάσει της οποίας ενισχύετο η υποχρέωση να επιτευχθεί η «καλή περιβαλλοντική κατάσταση», απορρίφθηκε. Η κοινοτική θέση άμβλυνε το αρχικό κείμενο της Επιτροπής σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο σημαντικό θέμα.

Η τροπολογία 40, για την τροποποίηση του άρθρου άρθρο 6, δεν εγκρίθηκε.

Η τροπολογία 44, βάσει της οποίας καθιερωνόταν ειδικό κανονιστικό πλαίσιο εστιασμένο στα έργα υποδομής στο θαλάσσιο περιβάλλον, απορρίφθηκε.

Η τροπολογία 45, όσον αφορά την κοινή γεωργική πολιτική, δεν εγκρίθηκε.

Η τροπολογία 54, βάσει της οποίας καταργείτο κάθε αναφορά στην επιτροπολογία για την περαιτέρω ανάπτυξη των περιγραφικών παραμέτρων της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης», δεν εγκρίθηκε.

Οι τροπολογίες 59 και 61, συμπεριλαμβανόμενης και της γλώσσας στην οποία εγκρίνονται τα μέτρα και τα προγράμματα όσον αφορά την ανιχνευσιμότητα και την εντοπισμό της θαλάσσια ρύπανσης, απορρίφθηκαν.

Η τροπολογία 65, βάσει της οποίας η Επιτροπή καλείτο να διατυπώσει κριτήρια για την καλή διακυβέρνηση των ωκεανών, δεν εγκρίθηκε.

Η τροπολογία 71, βάσει της οποίας καθιερώνονταν υποχρεώσεις για την προστασία του Αρκτικού ωκεανού, απορρίφθηκε.

Η τροπολογία 72, που αφορούσε τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές και βάσει της οποίας απαιτείτο η εκπόνηση εκθέσεων προόδου σχετικά με το χαρακτηρισμό τους, δεν εγκρίθηκε.

Η τροπολογία 76, βάσει της οποίας προτεινόταν η καθιέρωση νέας διαδικασίας κανονιστικού ελέγχου για την επιτροπολογία όσον αφορά την έγκριση μεθοδολογικών προτύπων, απορρίφθηκε.

Η τροπολογία 78, βάσει της οποίας θα καθιερώνονταν υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη και σε ύδατα πέραν της δικαιοδοσίας και της κυριαρχίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εγκρίθηκε.

Η τροπολογία 90, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα να διαγραφούν τα ραδιονουκλεΐδια από τον κατάλογο των προς αξιολόγηση ουσιών, δεν ελήφθη υπόψη.

3.2.5 *Επιπλέον αλλαγές που επήλθαν στην πρόταση μετά από παρέμβαση του Συμβουλίου*

Η κοινή θέση περιλαμβάνει σειρά σημαντικών αλλαγών συγκριτικά προς την αρχική πρόταση της Επιτροπής. Δυστυχώς οι εν λόγω μεταβολές εξασθενίζουν την πρόταση.

Οι πλέον σημαντικές αλλαγές αφορούν:

- **Το χαμηλότερο επίπεδο φιλοδοξίας της οδηγίας λόγω της τροποποίησης του άρθρου 1.** Ενώ η αρχική πρόταση της Επιτροπής απαιτούσε την ανάπτυξη θαλάσσιων στρατηγικών «για την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης», η κοινή θέση άμβλυνε την εν λόγω υποχρέωση αναδιατυπώνοντας το κείμενο ώστε να έχει «στόχο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης».
- Ωστόσο, και αυτό είναι ιδιαίτερα θετικό, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν την υποχρέωση να αποδείξουν ότι εν γένει τείνουν προς την καλή περιβαλλοντική κατάσταση μέχρι το 2021. Βάσει της κοινής θέσης, δεν θα ήταν αρκετό να διαμορφωθούν θαλάσσιες στρατηγικές μέχρι το 2021 εάν οι εν λόγω στρατηγικές δεν οδηγούσαν στη βελτίωση της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Επιπλέον, ο τελικός στόχος της οδηγίας εξακολουθεί να είναι η πλήρης επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης δεδομένου ότι δεν έχουν τροποποιηθεί οι υπόλοιπες αναφορές της οδηγίας στη συγκεκριμένη έννοια (παραδείγματος χάρι στο άρθρο 13).

- **Η εισαγωγή νέας διάταξης βάσει της οποίας τα κράτη μέλη απαλλάσσονται από την υποχρέωση ανάληψης συγκεκριμένων μέτρων εφαρμογής, εφόσον δεν υπάρχουν ουσιαστικοί κίνδυνοι για το θαλάσσιο περιβάλλον ή οι αντίστοιχες δαπάνες θα ήταν δυσανάλογες:** Η εισαγωγή της ως άνω νέας διάταξης αποτελεί προσθήκη στις ήδη υφιστάμενες διατάξεις διασφάλισης στο σχέδιο της πρότασης για το κόστος της εφαρμογής (ιδίως μάλιστα στο άρθρο 13 παράγραφος 3). Η ανάγκη να αποδειχθεί η έλλειψη ουσιαστικών κινδύνων ή η ανάληψη δυσανάλογων δαπανών δεν διευκρινίζεται επαρκώς στην κοινή θέση.

Άλλες σημαντικές αλλαγές έχουν ως εξής:

- **Ο γεωγραφικός συσχετισμός μεταξύ της θαλάσσιας στρατηγικής και της οδηγίας πλαίσιο για το νερό:** Ο ορισμός των θαλασσιών υδάτων στο άρθρο 3 τροποποιήθηκε κατά τρόπο που να αναφέρεται ότι τα θαλάσσια ύδατα θα διευρυνθούν έτσι ώστε να καλύπτονται τα θαλάσσια ύδατα στα οποία αναφέρεται η οδηγία πλαίσιο για το νερό σε

ό,τι αφορά τα σημαντικά στοιχεία του θαλάσσιου οικοσυστήματος που δεν καλύπτονται από την οδηγία πλαίσιο για το νερό. Η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας για τη θαλάσσια στρατηγική στα θαλάσσια ύδατα που καλύπτει η οδηγία πλαίσιο για το νερό είναι αναγκαία για να εξασφαλισθεί η συνεπής εφαρμογή αμφοτέρων των οδηγιών, δεδομένου ότι τα θαλάσσια οικοσυστήματα υπερβαίνουν τα τεχνητά διοικητικά σύνορα. Θα ήταν προτιμότερη η γενικότερη γεωγραφική αλληλεπίδραση μεταξύ των δύο οδηγιών, κατά τρόπο που να καλύπτονται επίσης τα παράκτια ή ακόμη και τα μεταβατικά ύδατα (ήτοι οι μάζες των επιφανειακών υδάτων πλησίον των ποτάμιων εκβολών (ποταμόκολπων) που είναι υφάλμυρα ύδατα λόγω της εγγύτητάς τους προς τα παράκτια ύδατα).

- **Ο έλεγχος της εφαρμογής εκ μέρους της Επιτροπής (άρθρα 12 και 16):** Η κοινή θέση χαλαρώνει τον έλεγχο που ασκεί η Επιτροπή κατά την εφαρμογή, δεδομένου ότι τον περιορίζει στη διατύπωση συμβουλών βάσει των κοινοποιήσεων που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη.
- **Νέα διάταξη για σύστημα ταχείας εφαρμογής των πρότυπων πιλοτικών έργων (άρθρο 5 παράγραφος 3):** Η κοινή θέση καθιερώνει νέα διάταξη σχετικά με τις δυνατότητες επιτάχυνσης της εφαρμογής στις αποκαλούμενες περιφέρειες πιλοτικών έργων που καλούνται να χαρακτηριστούν από τα αντίστοιχα κράτη μέλη.
- **Η διαγραφή των αναφορών στα κράτη μέλη στο άρθρο 4:** Η κοινή θέση απλώς παρέχει κατάλογο των θαλάσσιων περιφερειών και των προτεινόμενων υποπεριφερειών, δίχως να διευκρινίζει τα κράτη μέλη που γειτονεύουν με τις συγκεκριμένες περιφέρειες και υποπεριφέρειες.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινή θέση, που εγκρίθηκε από όλα τα κράτη μέλη πλην ενός (η Ιταλία απείχε), αποτελεί σοβαρό βήμα προόδου για την έγκριση της οδηγίας για τη θαλάσσια στρατηγική.

Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κοινή θέση δεν είναι εξίσου φιλόδοξη με την αρχική πρόταση της Επιτροπής ιδίως ως προς τις γενικές επιδιώξεις και φιλοδοξίες, το δεσμευτικό χαρακτήρα του στόχου περί καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και τις δαπάνες εφαρμογής. Σχετικά με το τελευταίο σημείο, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η καλή πολιτική εξαρτάται από τις πληροφορίες υψηλής ποιότητας και τα υφιστάμενα προγράμματα αξιολόγησης και παρακολούθησης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι πλήρη ούτε έχουν ολοκληρωθεί μεταξύ τους.

Θετικότερο στοιχείο αποτελεί για την Επιτροπή το γεγονός ότι η κοινή θέση αναγνωρίζει πλήρως ότι επείγει να υιοθετηθεί ολοκληρωμένη προσέγγιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αποτελεσματικότερη προστασία των ωκεανών και των θαλασσών. Οι αναφορές στη σημασία της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και των χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των θαλάσσιων στρατηγικών σε περιφερειακό επίπεδο κρίνονται επίσης θετικές. Τέλος, η προσθήκη του ορισμού της «καλής περιβαλλοντικής κατάστασης» θεωρείται επίσης χρήσιμη, μολονότι η Επιτροπή θα προτιμούσε ορισμούς που να εστιάζονται σε στοιχεία περιβαλλοντικής ποιότητας αντί σε επιμέρους πιέσεις.